

Alphabetum I: Roussel/Brisset/Duchamp Engineers Of The Infra-Thin

Expositie: 16.02.2019 – 19.05.2019 – Opening: 16.02.2019, 17:00 uur

Locatie: West Museumkwartier, voormalige Amerikaanse ambassade, Lange Voorhout 102, Den Haag

Meer informatie: www.westdenhaag.nl

Jean-Pierre Brisset, Raymond Roussel en Marcel Duchamp behoren tot een familie van uitvinders die de domeinen van betekenis, taal en representatie hebben verkend door middel van taalkundige en artistieke procedures, technische middelen en (pseudo- of para-)wetenschappelijke methoden.

Roussel creëerde een schrijfwijze — zijn “procedé” — die, in zijn meest eenvoudige vorm, bestond uit een zorgvuldige constructie van twee bijna identieke zinnen met totaal verschillende betekenissen. Waarbij een vergelijking van feiten wordt opgelost door de kloof tussen betekenissen van de zinnen op te vullen met een coherent verhaal. Brisset bewees de amfibische oorsprong van de menselijke taal door middel van zijn eigen taalsysteem dat een uitgebreide reeks homofone woordspelingen volgt, waarbij een vergeten taal onder onze dagelijkse woorden wordt blootgelegd. Het werk van Marcel Duchamp kan worden beschouwd als een synthese van zowel Brisset als Roussel in zijn bijna obsessieve belangstelling voor woordspelingen, maar ook voor minimale — “infra-thin” — verschillen (tussen man en vrouw, tussen de derde en de vierde dimensie, tussen voorwerpen van het dagelijks leven en kunstvoorwerpen, enz.), zijn fascinatie voor schaken en het experimenteren met optische apparaten.

Ondanks hun biografische en esthetische verschillen loopt er een rode draad door de multidimensionale werken van deze drie kunstenaars: het begrip van de logica en materialiteit van tekens als vorm noch klank noch woord, maar als een raadselachtige entiteit. Beheerst door een heel eigen geometrie die via een specifieke procedure wordt onthuld: de methodische onderverdeling van bewegingen en woorden in minimale deeltjes — letters, fonemen, retinale indrukken. Aan de hand van een reeks apparaten, uitvindingen, dromen, letters, woorden, schema's, plaatsen, toespelingen, feiten en verbeelding presenteert de expositie zowel de belangrijkste aspecten en motieven van hun respectieve werkwijzen als een historische en hedendaagse contextualisering tussen literatuur, typografie, architectuur en kunst.

Het project is samengesteld door zero sharp (Maximilian Gillissen & Anton Stuckardt), een Berlijnse uitgeverij die de eerste Duitstalige bloemlezing van Jean-Pierre Brisset en verschillende werken van Raymond Roussel, Gaston de Pawlowski en René Daumal heeft uitgegeven. Onlangs publiceerden zij een Duitse editie van Michel Carrouges' *Les Machines célibataires* (The Bachelor Machines), de eerste monografie over Marcel Duchamp's werk *The Large Glass*.

Voor vragen kunt u contact opnemen met MJ Sondejker: marie-jose@westdenhaag.nl of (0)70.3925359

De voormalige Amerikaanse ambassade 'Onze Ambassade' wordt tijdelijk beheerd door ANNA Vastgoed & Cultuur en kunstinstituut West Den Haag. Het programma van West wordt mede mogelijk gemaakt door de Gemeente Den Haag en het Ministerie van OCW.